

**SERVICIILE DE PIATA SI ROLUL LOR ÎN
DETERMINAREA CALITĂȚII VIEȚII
POPULAȚIEI DIN ROMÂNIA****Prof.univ.dr. Babucea Ana Gabriela
Conf.univ.dr. Rabontu Cecilia Irina,
Universitatea Constantin Brâncuși din Tg-jiu**

Abstract: Serviciile sunt din ce în ce mai prezente în viața populației din România, acestea contribuind în mod substanțial la satisfacerea multiplelor nevoi, care odată satisfăcute contribuie la conturarea calității vieții. Ne-am propus în această lucrare să identificăm în ce măsură serviciile de piață prestate către populație se regăsesc în nivelul de trai și implicit în calitatea vieții din România, folosindu-ne în acest sens de aspectele teoretice de conceptualizare dar și de date statistice care să ne permită extragerea unor concluzii vis-a-vis de implicarea serviciilor de piață în determinarea calității vieții. Contribuția serviciilor la calitatea vieții se referă la trei aspecte mai importante: consumul de servicii, relațiile serviciilor cu timpul liber și cu mediul înconjurător.

Introducere

Sectorul serviciilor cuprinde o mare diversitate de activități cu grade diferite de complexitate, cu funcții economice și sociale diferite și cu o mare varietate a proporțiilor între continutul imaterial și suportul material. În zilele noastre, serviciilor au devenit componente de seamă ale structurilor economiilor naționale moderne și ale teoriei economice, amplificându-se rolul și funcțiile lor sociale. Mai mult noile progrese apărute ca urmare a noii economii au dus la apariția de noi servicii cu rol mare în creșterea satisfacerii unor nevoi ale consumatorilor.

Dematerializarea activităților este un fenomen inevitabil, iar contribuția serviciilor la creșterea economică și la dezvoltarea economică sunt aspecte certe, demonstrate de altfel de ponderile tot mai mari pe care le dețin serviciile în indicatorii macroeconomici.

Dezvoltarea sectorului terțiar este un proces dinamic în continuă evoluție. Ca o consecință a progreselor rapide în procesele de industrializare, sectorul terțiar îndeplinește o funcție economică și socială de importanță majoră, funcție care odată îndeplinită determină îmbunătățirea calității vieții.

Serviciile de piață prestate populației

După cum spun specialiștii [1], nevoile materiale și spirituale ale populației pot fi satisfăcute doar printr-un consum de bunuri materiale și servicii. Utilitatea bunurilor materiale este întregită de posibilitatea pe care le-o dau serviciile de a deveni consumabile. (Băbeanu, 1978)

Dacă cu ceva timp în urmă, rezultatele activităților proprii fiecărei persoane acopereau o mare

**MARKET SERVICES AND THEIR ROLE IN
THE QUALITY OF LIFE OF THE
POPULATION IN ROMANIA****Babucea Ana Gabriela, Prof.Ph.D
Rabontu Cecilia Irina, Assoc. Prof.Ph.D
Constantin Brâncuși University of Tg-jiu**

Abstract: *Services are increasingly present in public life in Romania, they contributing substantially to meeting the of multiple needs, that once satisfied contribute to shaping the quality of life. We proposed in this paper to identify the extent to which market services provided to the population are covered by the standard of living and hence the quality of life in Romania, using to this purpose the theoretical conceptualization and statistical data that would allow conclusions to be drawn vis-à - vis the involvement of market services in determining the quality of life. Services contribution to quality of life refers to three important aspects: the consumption of services, the relations of services with free time and the environment.*

Introduction

The services sector encompasses a wide variety of activities with varying degrees of complexity, with different social and economic functions with a wide variety of proportions between immaterial and material support content. Today, services have become the chief component of national economic structure of modern economic theory, amplifying their role and their social functions. More new developments arising from the new economy have led to the emergence of new services that have a large role in increasing satisfaction to meet consumer needs.

Dematerialization of activities is an inevitable phenomenon, and services contribution to growth and economic development are clear aspects, as demonstrated by growing different shares that services hold in macroeconomic indicators.

The tertiary sector is a dynamic process in continuous evolution. As a consequence of rapid advances in the processes of industrialization, the tertiary sector has a function of economic and social importance, depending on which once satisfied determines the quality of life.

The services rendered to the population

As experts say [1], the material and spiritual needs of the population can be met only through consumption of goods and services. The usefulness of material goods is completed by the possibility the services give them to make them consumable. (M. Băbeanu, 1978)

If some time ago, the results of the activities of each person covered much of the population's

parte din nevoile populației, odată cu dezvoltarea economică, numărul serviciilor prestate contra cost de diverși prestatori specializați a crescut, iar serviciile prestate cu titlu gratuit sau în schimbul altor servicii nu sunt deloc de neglijat

O definiție explicită a serviciilor pentru populație semnalează că: „serviciile pentru populație vizează satisfacerea unor cerințe de regulă repetabile ale populației, constând în acoperirea unor necesități general umane (biologice sau altele) ori apărute în urma conviețuirii. Efectele lor se prezintă ca prestații sau ca un complex de bunuri și prestații ce diversifică oferta globală, având un rol însemnat în caracterizarea nivelului de trai al unei societăți, prin structură, volum și calitate”(Al.Jivan, 1998).[6]

Serviciile pentru populație cunosc o taxonomie vastă, drept pentru care apare necesitatea structurării acestora, definirii unor categorii omogene, cu un comportament similar (M. Ionciță, 2000). După natura relațiilor economice și financiare ce intervin între prestator și beneficiar, cele mai importante criterii, serviciile pentru populație sunt grupate astfel: servicii de piață, plătite de populație și servicii non-market, sau finanțate public. [9]

Cea mai importantă categorie de servicii ca pondere în consumul populației este reprezentată de serviciile prestate cu plată populației (în România 80%)

Funcțiile specifice activităților ce efectuează servicii cu plată, rezultate din calitatea lor de coparticipat la schimburile pe piață sunt: funcția realizării valorii serviciilor - marfă efectuată; funcția echilibrării pe ansamblu și în profil teritorial a balanței de venituri și cheltuieli bănești ale populației; funcția de a contribui la diversificarea consumului individual; funcția de promovare a unor produse.

Cele mai importante grupe de servicii prestate cu plata populației sunt:

- servicii de transport și serviciile asociate activităților de transport;
- servicii de poștă și telecomunicații, de radio-televiziune, difuzarea presei, mica publicitate, etc.;
- serviciile de transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor, de alimentare cu apă și alte servicii aferente;
- servicii publice, edilitare și asigurare a cerințelor sanitare (servicii de asigurare a cerințelor sanitare comune în centrele populației, servicii publice-edilitare);
 - servicii de gospodărie comunală și locativă;
 - servicii de igienă personală și estetică umană;
 - servicii de ocrotire a sănătății (serviciile privatizate în domenii), turism, sport, cazare hotelieră, agrement;
 - servicii comune cu serviciile pentru întreprinderi, nu numai prin natura unității prestatoare dar și prin părți importante ale conținutului lor (servicii de stenodactilografie, traduceri, învățământ particular,

needs, along with the economic development, the number of services provided by various specialists has increased and the services free of charge or in exchange for other services are not at all insignificant.

An explicit definition of services to the population indicates that "services for the population usually aim at satisfying repeating requirements of the population, consisting in the coverage of general human needs (biological or otherwise) or those arising from living together. Their effects are presented as benefits or as a complex of goods and services that diversify the global supply, having an important role in characterizing the living standard of a society through structure, volume and quality "(Al. Jivan, 1998).[6]

The services for the population are experiencing a broad taxonomy as the need arises for their structure, defining homogeneous categories with similar behavior (M. IONC, 2000). After the nature of economic and financial relations that occur between provider and recipient, the most important criteria for public services are grouped as follows: market services, paid by the population and non-market services, or publicly funded.[9]

The most important category of services as a share of household consumption are the paid services for the population (80% in Romania)

The functions specific to the tasks that perform paid services, resulting from their capacity as co-participants in the exchange on the market are: the function of realization of the value of services - freight carried; the function of overall balance and in territorial profile of the balance of income and expenditure of public money; the function of contributing to diversification of individual consumption; the function of promoting products.

The most important groups of the population paid services provided are:

- transport services and services related to transport activities;
- postal services and telecommunications, television and radio broadcast media, advertisements, etc.
- transport and distribution services of electricity and thermal energy, gas, water and other services;
- public services, utilities and health insurance requirements (insurance services sanitary requirements common population centers, public and municipal services);
- municipal services and housing;
- Personal hygiene services and human esthetics;
- health care services (services privatized areas), tourism, sports, hotel accommodation, entertainment;
- common services for business services, not

servicii bancare și de asigurări, servicii profesionale și consultanță);

□ alte servicii (servicii de închirieri de obiecte, servicii de publicitate, servicii de loterie și pronosticuri, servicii personale diverse, etc.).

Se poate desprinde din această enumerare importanța pe care o au toate aceste servicii asupra calității vieții populației dacă devin solvabile.

Serviciile și nivelul de trai al populației

Având un pronunțat caracter sintetic, conceptul de nivel de trai este de o mare complexitate, deoarece suferă influența unei multitudini de factori economico-sociali.

Prin nivelul de trai sunt exprimate condițiile de viață ale populației, gradul de dezvoltare culturală, a învățământului, a ocrotirii sănătății, a deservirii populației cu diferite servicii necesare unei vieții civilizate, etc. Cerințele dezvoltării societății contemporane impun asigurarea unui nivel de trai corespunzător, acest fapt având la bază următoarele aspecte: gradul de dezvoltare economică; volumul și evoluția produsului intern realizat și caracterul politicii de repartiție a acestuia; politica prin care se asigură venitul populației pentru consum; veniturile necesare acoperirii cheltuielilor publice pentru învățământ, sănătate, cultură, ordine publică, pentru construirea și modernizarea infrastructurii societății.

Toate aceste elemente au o pondere însemnată în asigurarea unui nivel de trai dorit și pentru sporirea acestuia în concordanță cu actualele condiții specifice unei societăți moderne.

Complexitatea categoriei economice „nivelul de trai” este dată și de cuantificarea acesteia în dorința cunoașterii și analizei detaliate. Astfel exprimarea nivel de trai nu poate fi realizată cu ajutorul unui singur indicator ci printr-o suită de indicatori care prin conlucrare reciprocă să poată prezenta în modul cel mai concludent situația existentă. Atât în literatura de specialitate internă cât și în cea internațională, sistemul de indicatori care stau la baza analizei nivelului de trai se poate împărți în:

- indicatori generali și anume: PIB sau produsul național pe locuitor, averea națională. Acești indicatori nu sunt cei care creează cea mai bună imagine asupra nivelului de trai al populației însă, ajută într-o mică măsură la cuantificare;

- indicatori ce caracterizează direct nivelul de trai al populației, precum: mărimea și evoluția consumului total pe locuitor, pe categorii de populație, pe familii, etc., indicatorii veniturilor și ai puterii de cumpărare, ai gradului de ocupare a populației și ai folosirii timpului liber, indicatorii calității mediului înconjurător, etc.

- indicatorii efectelor nivelului de trai ai populației precum: rata mortalității, durata medie a vieții, vitalitatea populației, gradul de sărăcie, gradul de

only by nature but by the unit providing significant portions of their content (shorthand typist services, translations, private education, banking and insurance, professional services and consulting);

□ other services (objects rentals, advertising, lottery and handicapping services, various personal services, etc..).

It can be seen from this list the importance all these services are having on the quality of life if they become solvable.

Services and the standard of living of the population

With a strong synthetic character, the concept of standard of living is of great complexity, because it is suffering from influence of a multitude of economic and social factors.

Through the standard of living are expressed the conditions of living, the degree of cultural development, of education, healthcare, of serving the public with various services necessary for a civilized life ,etc. The requirements of contemporary society development require ensuring adequate living standards, this fact actually being based on the following issues: the degree of economic development; the volume and evolution of the domestic product and the character of its distribution policy; the policy that provides the populations income for consumption, income needed to cover public expenditure on education, health, culture, public policy, for construction and modernization of society infrastructure.

All these factors have a significant share in ensuring a desirable standard of living and increasing it in line with the current specific conditions of modern society.

The complexity of the economic class " living standards " is given by its quantification in the desire for knowledge and in detailed analysis. Thus the expression of the level of living can not be achieved by using a single indicator but by using a series of indicators that through mutual cooperation can present the most convincing situation. Both in the domestic literature and in the international one, the system of indicators that underpin the analysis of living standards can be divided in:

- general and specific indicators: GDP or national product per capita, national wealth. These indicators are not those who create the best picture on the living standards of the population, however, they help in some small way to quantify it;

- indicators characterizing directly the living standard of the population such as: size and evolution of total consumption per capita, on trends by categories of the population, family, etc., indicators of income and purchasing power of the population and the employment level of time use; environmental quality indicators, etc..

instruire, etc.

Cei mai mulți specialiști în domeniul pun semnul egalității între conceptul de „nivel de trai” și cel de „calitatea vieții”. Nu subscriem acestei idei, considerând că relația dintre aceste două concepte este unul de parte la întreg, în sensul că pe lângă indicatorii ce exprimă nivelul de trai, calitatea vieții trebuie exprimată prin indicatori specifici, alții decât cei prezentați anterior.

Calitatea vieții din perspectiva utilității serviciilor de piață

Calitatea vieții este un concept complex, care vizează atât latura materială a vieții oamenilor cât și cea spirituală, calitatea relațiilor umane, precum și perceperea subiectivă a tuturor acestor elemente de către individ.

Dezvoltarea sectorului terțiar reprezintă un criteriu de apreciere a modernizării economiei și totodată o sursă de îmbunătățire a nivelului calității vieții. Pentru populație prezintă importanță diversificarea și calitatea serviciilor disponibile, accesibilitatea din punct de vedere material, apropierea spațială, timpul de așteptare.

Ana Bobircă (2009) în articolul Măsurarea Economiei Creative publicat în The Romanian Economic Journal apreciază că dezvoltarea rapidă și progresiva a economiei bazate pe cunoaștere, în care predomină activitățile de servicii, confirmă necesitatea și urgența constituirii și consolidării unui suport științific bine fundamentat și funcțional, pentru a face posibilă o analiză aprofundată a industriilor creative.

Identificarea și comensurarea factorilor ce influențează dezvoltarea serviciilor și estimarea influenței acestora asupra calității vieții este deosebit de importantă în condițiile în care marea majoritate a serviciilor contribuie într-o măsură importantă la definirea nivelului de trai și a calității vieții populației.

Deși interferența și cumulumul legăturilor directe și inverse dintre componente sporesc complexitatea modelului, apreciem că numai prin modelarea integrată a unui număr cât mai mare de componente ale calității vieții, se creează posibilitatea rezolvării coerente a problemelor sociale, într-o perspectivă unitară, ce poate fi efectiv operaționalizată prin decizii pe termen mediu, implementate prin intermediul mecanismelor economiei de piață.

În tentativa de modelare a calității vieții, care pe de o parte, trebuie să cuprindă cât mai multe componente ale acesteia ca și, pe de altă parte prezintă o structurare sistematică, este obligatorie prezența mai multor criterii:

- delimitarea pe cât posibil, a componentelor materiale ale calității vieții de cele nemateriale;
- evidențierea distinctă a condițiilor de muncă în ansamblu subsistemului social;
- surprinderea, pe de o parte a fenomenului social la nivelul întregii populații și pe de altă parte, la nivelul

- indicatori de standardele de viață ale populației precum: rata mortalității, durata medie de viață, vitalitatea, populația, sărăcia, nivelul educației, etc..

Majoritatea specialiștilor echivalează conceptul de "standarde de viață" cu "calitatea de viață". Nu subscriem acestei idei, considerând că relația dintre aceste două concepte este o parte dintr-un întreg, înțelegând că în plus față de indicatorii care exprimă standardul de viață, calitatea de viață trebuie exprimată prin indicatori specifici diferiți de cei prezentați mai sus.

Calitatea de viață din perspectiva utilității serviciilor de piață

Calitatea de viață este un concept complex, care acoperă atât latura materială a vieții omului și cea spirituală, calitatea relațiilor umane și perceperea subiectivă a tuturor acestor elemente de către individ.

Dezvoltarea sectorului terțiar reprezintă criteriul de evaluare a modernizării economiei și totodată o sursă de îmbunătățire a nivelului calității de viață. Pentru populație prezintă importanță diversificarea și calitatea serviciilor disponibile, accesibilitatea din punct de vedere material, apropierea spațială, timpul de așteptare.

Ana Bobircă (2009) în articolul The Creative Economy Measurement publicat în The Romanian Economic Journal crede că dezvoltarea rapidă și progresivă a economiei bazate pe cunoaștere, dominată de activitățile de servicii, confirmă necesitatea și urgența constituirii și consolidării unui suport științific bine fundamentat și funcțional, pentru a face posibilă o analiză aprofundată a industriilor creative.

Identificarea și măsurarea factorilor care influențează dezvoltarea serviciilor și estimarea influenței acestora asupra calității de viață este deosebit de importantă în condițiile în care marea majoritate a serviciilor contribuie într-o măsură importantă la definirea nivelului de trai și a calității de viață populației.

Deși interferența și cumulumul legăturilor directe și inverse dintre componente sporesc complexitatea modelului, apreciem că numai prin modelarea integrată a unui număr cât mai mare de componente ale calității de viață, se creează posibilitatea rezolvării coerente a problemelor sociale, într-o perspectivă unitară, ce poate fi efectiv operaționalizată prin decizii pe termen mediu, implementate prin intermediul mecanismelor economiei de piață.

În tentativa de modelare a calității de viață, care pe de o parte, trebuie să cuprindă cât mai multe componente ale acesteia ca și, pe de altă parte prezintă o structurare sistematică, este obligatorie prezența mai multor criterii:

- delimitarea pe cât posibil, a componentelor materiale ale calității de viață de cele nemateriale;
- evidențierea distinctă a condițiilor de muncă în ansamblu subsistemului social;
- surprinderea, pe de o parte a fenomenului social la nivelul întregii populații și pe de altă parte, la nivelul

anumitor categorii sociale defavorizate din cadrul acestora.

Analiza calitatii vietii din perspectiva dezvoltării serviciilor este importanta pentru monitorizarea evolutiei în timp a principalelor fenomene sociale si economice ce caracterizeaza o societate în ansamblul sau. Indicatorii care caracterizeaza calitatea vietii pot fi utilizati ca elemente de fundamentare ale unor orientari ale politicilor economice. Analizele care se pot face cu ajutorul indicatorilor calitatii vietii pot constitui instrumente ale factorilor decizionali, folosite pentru a putea corecta sau preveni modificarile sociale si/ sau economice de directie sau intensitate într-o perioada data.

Prosperitatea si calitatea vietii noastre, depind în mare măsură de afacerile care produc bunuri si servicii de înaltă calitate solicitate pe piață. În acelasi timp, bunurile si serviciile produse trebuie să utilizeze cât mai eficient resursele (locale), reducând totodată presiunea asupra mediului. Procesul de dezvoltare durabilă poate fi monitorizat printr-o serie de indicatori, utili în luarea deciziilor si elaborarea politicilor, inclusiv pentru analiza sub diferite aspecte, chiar a procesului dezvoltării durabile a societății în ansamblu. Cel mai frecvent, în orice analiză a dezvoltării, se recurge la indicatorii economici. În cazul dezvoltării durabile însă, pentru a obtine o imagine corectă, de ansamblu a dezvoltării societății umane, trebuie să apelăm si la alte categorii de indicatori si anume: la cei sociali, la indicatorii de mediu si la cei instititionali. (Doina Viorica Pop; Viorel Pop; Marin Burtică, 2010)

Rolul serviciilor de piață în determinarea calității vietii populației din România

In general, consumul acestor servicii este puternic influențat de legitățile pieței.

Contribuția serviciilor la **calitatea vieții** se referă la trei aspecte mai importante: consumul de servicii, relațiile serviciilor cu timpul liber și cu mediul înconjurător. Consumul de servicii este un indicator important al calității vieții, existând diferențieri importante în privința **coeficienților bugetari ai serviciilor** (care exprimă ponderea cheltuielilor pentru servicii în cheltuielile totale de consum ale populației) între diferite țări, precum și pe categorii socio-profesionale, determinate de diferențele în ceea ce privește veniturile reale ale populației. (M Ionciță, 2005)[9]

Într-un studiu realizat în 2005 de către *The Economist Intelligence Unit* care a elaborat "**indicator al calității vieții**" care se bazează pe o metodologie unică ce leagă rezultatele analizelor satisfacției subiective a vieții cu factorii obiectivi ai calității vieții în diferite țări, se regăsește și România care se situează pe o scara de la 1 la 10 cu scorul de 6,162 pe pozitia 57 in cele 111 țări analizate.

Pentru o analiză a acestor servicii, vom

- surprising, on one hand the social phenomenon at the population level and on the other hand, at the level of certain disadvantaged groups within it.

Analysis of the quality of life in terms of services development is important for the monitoring of the evolution in time of the main social and economic phenomena that characterizes a society as a whole. The indicators that characterize the quality of life can be used as the foundation of economic policy orientations. The analysis that can be made with the quality of life indicators, can be tools of policy makers, useful to correct or prevent social changes and / or economic direction or intensity in a given period.

The prosperity and the quality of our life depend heavily on businesses that produce high quality goods and services demanded by the market. Meanwhile, goods and services produced must use as efficiently as possible resources (local ones), while reducing environmental pressure. The process of sustainable development can be monitored by a number of indicators useful in decision making and policy development, including the analysis of different aspects, even the process of sustainable development of society as a whole. Most often, for any analysis of development, economic indicators are used. For sustainable development, however, to obtain an accurate picture, of the overall development of human society, one must resort to other categories of indicators, namely: social indicators, environmental indicators and institutional indicators. (Doina Viorica Pop, Viorel Pop, Marin Burtica, 2010)

The role of market services on the quality of public life in Romania

In general, consumption of these services is strongly influenced by market regularities. Services contribution to quality of life refers to three important aspects: the consumption of services, the relations of services with free time and the environment. The consumption of services is an important indicator of quality of life; there are important differences in the budget coefficients of the services (which expresses the proportion spent on services in total household consumption expenditure) among different countries and socio-professional categories, determined by the differences in terms of real income. (M Ionciță, 2005) [9]

In a study conducted in 2005 by the *Economist Intelligence Unit* which has developed an "indicator of quality of life" based on a unique methodology that links test results of subjective life satisfaction with the objective factors of quality of life in different countries, is also found Romania which is situated on a scale of 1 to 10 with a score of 6.162 ranked 57 in the 111 countries analyzed.

For a review of these services, we will

prezenta în continuare date referitoare la principalele servicii de piață prestate pentru populație:

present this data on the main market services rendered to the public:

Market services rendered primarily for the public

Table no. 1- Billions lei, current prices -

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Total	3600,2	4571,0	5978,1	7634,7	10585,0	12576,2	17583,2	21707,6	28989,5
<i>Hotels</i>	591,2	845,8	1059,8	1204,6	1538,6	2023,5	2459,5	2976,9	3597,4
<i>Campings and other facilities for short-term accommodation</i>	14,3	23,9	38,7	50,5	105,0	142,4	343,1	447,2	758,4
<i>Restaurants</i>	502,4	750,0	1108,7	1587,8	2022,4	2358,6	3318,4	4240,2	5443,9
<i>Bars, canteens and other units of food preparation</i>	569,5	551,7	831,6	1019,3	1482,6	1449,5	2331,6	2583,3	3440,4
<i>Travel agencies and tourism assistance</i>	429,0	554,5	759,5	732,3	1039,1	1373,9	1871,3	2484,8	3625,4
<i>Renting personal and household goods</i>	15,8	39,6	28,9	43,3	18,5	35,0	46,7	54,7	55,9
<i>Photo, translation, secretariat, xerox</i>	49,7	98,9	198,7	279,8	282,3	271,0	471,6	438,7	521,8
<i>Production, distribution and projection of cinema movies and video movies</i>	91,6	131,3	191,3	171,2	375,1	439,6	460,8	540,2	289,5
<i>Radio and TV activities</i>	469,3	520,2	776,4	1127,1	1467,6	1701,5	2139,9	2555,7	3521,1
<i>Art and shows activities</i>	28,5	78,9	87,6	96,0	233,4	234,5	273,5	301,9	419,9
<i>Press agencies, libraries, museums, botanic gardens and zoos</i>	17,7	16,2	26,4	32,7	73,6	69,3	112,9	138,5	196,4
<i>Sports and recreative activities</i>	585,9	640,4	558,0	910,0	1475,7	1893,1	2924,3	4003,5	5964,6
<i>Other activities of services</i>	235,3	319,6	312,5	380,1	471,1	584,3	829,6	942,0	1154,8

Sursa: www.insse.ro Anuarul Statistic al României, anul 2009,

Relațiile serviciilor cu timpul liber vizează atât mărimea acestuia cât și modalitățile lui de utilizare, serviciile fiind implicate atât în creșterea loisirului, cât și în crearea condițiilor pentru loisir și petrecerea acestuia. Datele din tabelul nr.1 ne arată că serviciile de piață prezentate au un rol major în determinarea modului de utilizare a timpului liber și implicit a calitatii vieții populației. Referitor la principalele categorii de servicii prestate cu plată pentru populație, putem spune că tendința acestora este una crescătoare atât per ansamblul lor cât și pentru fiecare categorie de servicii analizată în parte. Acest fapt se datorează în principal exprimării valorii lor în prețuri curente care cuprind și inflația. Pentru o imagine mai precisă prezentăm în continuare indicii serviciilor de piață prestate populației având ca referință anul 1993.

Se poate observa că indicii serviciilor de piață prestate în special pentru populație au o evoluție oscilantă în funcție de categoria de servicii. Astfel în ceea ce privesc serviciile prestate de hoteluri se înregistrează o scădere în 2008 față de 2007 date fiind realitățile economice existente. Aceiași tendință este regăsită și în cazul producției distribuției și proiectării de filme. Nu acelaș lucru putem spune despre celelalte servicii de piață, mai precis serviciile prestate de campinguri și alte forme de cazare, restaurante, baruri agenții de turism, sport și activități recreative și altele, care au înregistrat creșteri aspecte ce ar trebui să se

The relations of services with free time are aimed at both its size and methods of use, the services being involved both in increasing leisure time, and in creating conditions for leisure. The data in Table 1 shows that the market services play a major role in determining the use of leisure time and thus the quality of life. Regarding the main categories of paid services rendered to the public, we can say that is an increasing tendency both pro as a whole and for each category of service analysis. This is due mainly to the expression of their value in current prices that also include the inflation. To present a more accurate picture we will show next the indices of market services rendered with reference to year 1993.

It can be observed that the indices of market services rendered to the population have a special oscillating trend in the category of services. Thus in the services provided by hotels is a decrease in 2008 compared to 2007 given the existing economic realities. The same trend is found and designs the production and distribution of films. Not the same can be said of other market services, ie services of camping and other accommodation, restaurants, bars, travel agencies, sports and recreational activities and others, which increases aspects should be included in a quality of life of

regasească într-o calitate a vieții populației din people in Romania better.
Romania mai bune.

Indices of marketing services rendered mainly for the population, by activity
Table no. 2

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	milioane lei preturi curente / lei million current prices								
Total	88,3	101,0	112,4	94,4	107,7	107,9	123,7	109,5	131,4
<i>Hotels</i>	78,8	93,8	107,0	106,9	101,9	100,6	115,0	121,4	114,0
<i>Campings and other facilities for short-term accommodation</i>	104,4	103,0	80,3	126,2	130,6	110,2	187,4	122,9	125,5
<i>Restaurants</i>	93,9	95,9	109,7	111,6	120,8	123,5	114,8	107,9	131,9
<i>Bars, canteens and other units of food preparation</i>	93,5	84,1	148,2	71,9	122,6	107,5	130,3	90,0	150,8
<i>Travel agencies and tourism assistance</i>	96,9	110,2	128,4	95,2	115,3	88,0	127,6	128,6	132,6
<i>Renting personal and household goods</i>	48,9	56,7	383,5	185,5	55,6	135,2	37,2	171,2	123,4
<i>Photo, translation, secretariat, xerox</i>	85,9	167,9	80,8	153,1	172,1	128,4	93,3	90,7	167,5
<i>Production, distribution and projection of cinema movies and video movies</i>	79,6	108,6	170,0	106,3	122,7	75,7	193,7	105,5	98,4
<i>Radio and TV activities</i>	127,4	153,0	120,7	82,5	126,5	123,1	115,3	105,3	118,6
<i>Art and shows activities</i>	69,2	150,1	81,9	200,0	98,6	93,5	213,5	89,7	105,7
<i>Press agencies, libraries, museums, botanic gardens and zoos</i>	89,2	79,8	171,4	70,6	136,4	109,1	205,0	86,8	154,7
<i>Sports and recreative activities</i>	84,7	102,0	86,0	81,0	69,6	111,9	141,5	116,5	143,3
<i>Other activities of services</i>	75,4	80,6	100,4	100,5	78,8	104,6	108,6	111,5	131,2

Sursa: www.insse.ro Anuarul Statistic al României, anul 2009,

Activitatea de servicii de piață prestate populației în luna februarie 2011, a înregistrat o cifră de afaceri cu 10,5% mai mare, comparativ cu luna februarie 2010. S-au înregistrat creșteri la activități ale agențiilor turistice și turoperatorilor, alte servicii de rezervare și asistență turistică (+22,2%), la jocuri de noroc și alte activități recreative (+17,7%), la hoteluri și restaurante (+6,1%). Scăderi s-au înregistrat la alte activități (-11,4%), la spălarea, curățarea (uscată) articolelor textile și a produselor din blană (-8,4%), la coafură și alte activități de înfrumusețare (-2,4%). (INS, 2011)

În urma prezentării lucrării în cadrul unor conferințe am continuat analiza privind contribuția serviciilor la determinarea calității vieții populației din România. Un rol determinant în creșterea calității vieții populației revine serviciilor de utilități publice și a celor oferite cu anumite facilități de la bugetul de stat. Considerăm ca baza calității vieții populației este dată de această categorie de servicii, încă cele de piață vin să rafineze această noțiune, deoarece marea lor majoritate se referă la petrecerea timpului liber. Astfel într-o scriere următoare ne-am propus să analizăm care este proporția celor două mari categorii de servicii în stabilirea nivelului de trai și a calității vieții.

Concluzii

Nivelul de trai și calitatea vieții sunt două concepte strict legate de persoana fiecăruia dintre noi,

The activity of market services rendered in February 2011, registered a turnover of 10.5% higher compared with February 2010. There have been increases in activities of travel agencies and tour operators, reservation service and related activities (22.2%), gambling and other leisure activities (17.7%), hotels and restaurants (6.1 %). Decreases were recorded in other activities (-11.4%), for washing and (dry) cleaning of textile and fur products (-8.4%) in hairdressing and other beauty related activities (-2.4 %). (INS, 2011)

Following the presentation of work at conferences we continued the analysis on the contribution of services to determine quality of life in Romania. A role in public life is increasing calității public services and those offered in some facilities in the state budget. We believe that the quality of life is given by this category of services, the market still come to refine this notion, because most of them relate to leisure. Thus in a next writing we wanted to analyze what proportion of the two categories of services in determining the standard of living and quality of life.

Conclusions

Living standards and quality of life are two concepts closely linked to each of us, which now

care actualmente capătă un loc și o importanță aparte. Fiecare om conștientizează aceste două aspecte prin încercarea firească de a răspunde la o întrebare poate banală, dar expresivă în acest context: „pe ce scară a societății mă situez?” „cu ce clasă socială mă identific?” „care este calitatea vieții mele?”. Pentru a răspunde însă la aceste întrebări se iau în considerare mai multe aspecte legate de sănătatea; viața de familie; viața comunității; situația material, stabilitatea politică și securitatea; climă și geografie; siguranța job-urilor; libertatea politică; egalitatea sexelor.

Așa cum se cunoaște, în general, din experiența țărilor dezvoltate din punct de vedere economic, serviciile au un rol major în ridicarea nivelului de trai și a calității vieții, fapt ce începe să se contureze și în societatea românească cu toate că apare o discrepanță prăpăstioasă între prețul serviciilor și posibilitatea românilor de a le cumpăra.

Serviciile de piață contribuie la conturarea calității vieții în primul rând prin intermediul consumului timpului liber prin intermediul serviciilor. Totodată, dacă veniturile populației cresc, consumul de servicii va fi mai mare dat fiind faptul ca populația va consuma aceiași cantitate de alimente și va aloca mai multe resurse serviciilor care vor contribui la îmbunătățirea calității vieții. Însă în România, pentru foarte multe categorii socio-profesionale, veniturile au scăzut ceea ce împiedică un consum de servicii mai mare, multi trăind la limita supraviețuirii. Așa ca din punct de vedere al consumului de servicii de piață, calitatea vieții acestor categorii este diminuată.

Bibliografie

1. M. Băbeanu- Marin Băbeanu – Natura, locul și rolul serviciilor în reproducția socialistă, Editura Scrisul Româneasc, Craiova, 1978, p.167-168
2. Ana BOBIRCA & Cristiana CRISTUREANU & Paul MICLAUS, 2008. "Reconfiguring competitiveness on the European e-tradable services market." Annals of University of Craiova - Economic Sciences Series, University of Craiova, Faculty of Economics and Business Administration, vol. 2(36), pages 739-749, may.
3. Bobirca A., Cristureanu C., Miclaus P., Framework for Evaluating International Services Trade Competitiveness: The Case of Romania, The Economic Journal, Editura ASE, Bucharest, 2008, year XI, no. 27, pp. 5-21
4. C, Cristureanu, Economia invizibilului. Tranzacțiile internaționale cu servicii, Editura All Beck, Bucuresti, 2004
5. Cosmescu, Livia Ilie, *Economia serviciilor*, Ed. Univ. “Lucian Blaga”, Sibiu, 1999,
6. Al. Jivan, *Serviciile moderne, o provocare pentru teoria și practica economică*, Ed. Mirton, Timișoara, 1996,

becomes a place of particular importance. Everyone is aware of these two issues by trying to answer a natural question that may be trivial, but expressive in this context: "where in the society do I stand?" "I identify with what social class?" "Which is the quality of my life?" . To answer these questions are taken into consideration several aspects of health, family life, community life, financial situation, political stability and security, climate and geography, security jobs, political freedom, gender equality.

As known, in general, from the experience of economically developed countries , services have a major role in raising living standards and quality of life, which begins to take shape also in Romanian society although there is a steep discrepancy between prices and Romanians possibility to buy them.

Market services help to shape the quality of life primarily through leisure consumption through servicing. However, if household income increases, the consumption of services will be higher given that the population will consume the same amount of food and allocate more resources to services that will help improve the quality of life. But in Romania, for many socio-professional categories, revenue fell which prevents a greater consumption of services, many living at the limit of survival. So in terms of consumption of market services, the quality of life of these categories is drastically reduced.

Bibliografie

1. M. Băbeanu- Marin Băbeanu – Natura, locul și rolul serviciilor în reproducția socialistă, Editura Scrisul Româneasc, Craiova, 1978, p.167-168
2. Ana BOBIRCA & Cristiana CRISTUREANU & Paul MICLAUS, 2008. "Reconfiguring competitiveness on the European e-tradable services market." Annals of University of Craiova - Economic Sciences Series, University of Craiova, Faculty of Economics and Business Administration, vol. 2(36), pages 739-749, may.
3. Bobirca A., Cristureanu C., Miclaus P., Framework for Evaluating International Services Trade Competitiveness: The Case of Romania, The Economic Journal, Editura ASE, Bucharest, 2008, year XI, no. 27, pp. 5-21
4. C, Cristureanu, Economia invizibilului. Tranzacțiile internaționale cu servicii, Editura All Beck, Bucuresti, 2004
5. Cosmescu I, Livia Ilie, Economia serviciilor, Ed. Univ. “Lucian Blaga”, Sibiu, 1999,
6. Al. Jivan, Serviciile moderne, o provocare pentru teoria și practica economică, Ed. Mirton, Timișoara, 1996,
7. Daniela Morariu, Funcțiile serviciilor în

7. Daniela Morariu, *Funcțiile serviciilor în economia mondială*, Ed. Mirton, Timișoara, 1999,
8. Doina Viorica Pop; Viorel Pop; Marin Burtică Indicatori ai dezvoltării durabile, Studia Universitatis "Vasile Goldiș" Arad Economic Sciences (Studia Universitatis "Vasile Goldiș" Arad Seria Științe Economice), issue: 11 / 2010, pages: 577588, on www.ceeol.com.
9. Maria Ionică, *Economia serviciilor. Teorie și practică*, – Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Ed. Uranus, București, 2003,
10. Maria Ionică, Rodica Minciu, Gabriela Stănculescu, *Economia serviciilor, Ediția a II-a revăzută și adăugită*, Ed. Uranus, București, 1999, p. 40-41
11. Orio Giarini, Walter R. Stahel, *Limitele certitudinii*, Edimpres-Camro, București, 1996,
12. Puwak Hildegard Begu Liviu-Stelian, *Aspecte ale calității vieții*, Calitatea vieții nr.3/4, București, 1991
13. Radu Cristian Ivănuș; Ilie Băbăiță Dezvoltarea durabilă – modelul de dezvoltare a omenirii în viitor, Studia Universitatis "Vasile Goldiș" Arad Economic Sciences (Studia Universitatis "Vasile Goldiș" Arad Seria Științe Economice), issue: 12 / 2008, pages: 492500, on www.ceeol.com
14. Răbonțu Cecilia, Todoruț Amalia – Economia și managementul calității imaterialului, Editura Academică Brâncuși, Tg-jiu, 2009
15. Rojanschi V., Bran F., Grigore F. Ioan I, 2006, Cuantificarea dezvoltării durabile, Editura Economică, București, 2006,
16. www.insse.ro
7. Daniela Morariu, *Funcțiile serviciilor în economia mondială*, Ed. Mirton, Timișoara, 1999,
8. Doina Viorica Pop; Viorel Pop; Marin Burtică Indicatori ai dezvoltării durabile, Studia Universitatis "Vasile Goldiș" Arad Economic Sciences (Studia Universitatis "Vasile Goldiș" Arad Seria Științe Economice), issue: 11 / 2010, pages: 577588, on www.ceeol.com.
9. Maria Ionică, *Economia serviciilor. Teorie și practică*, – Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Ed. Uranus, București, 2003,
10. Maria Ionică, Rodica Minciu, Gabriela Stănculescu, *Economia serviciilor, Ediția a II-a revăzută și adăugită*, Ed. Uranus, București, 1999,
11. Orio Giarini, Walter R. Stahel, *Limitele certitudinii*, Edimpres-Camro, București, 1996,
12. Puwak Hildegard Begu Liviu-Stelian, *Aspecte ale calității vieții*, Calitatea vieții nr.3/4, București, 1991
13. Radu Cristian Ivănuș; Ilie Băbăiță Dezvoltarea durabilă – modelul de dezvoltare a omenirii în viitor, Studia Universitatis "Vasile Goldiș" Arad Economic Sciences (Studia Universitatis "Vasile Goldiș" Arad Seria Științe Economice), issue: 12 / 2008, on www.ceeol.com
14. Răbonțu Cecilia, Todoruț Amalia – Economia și managementul calității imaterialului, Editura Academică Brâncuși, Tg-jiu, 2009
15. Rojanschi V., Bran F., Grigore F. Ioan I, 2006, Cuantificarea dezvoltării durabile, Editura Economică, București, 2006,
16. www.insse.ro